

De Nieuwe Toneelbibliotheek, Tekst #326
© 2015, Frank Siera
Eerste druk 2016

ISBN 978-94-6076-326-7
NUR 307

Niets uit deze uitgave mag worden opgevoerd of
verveelvoudigd zonder schriftelijke toestemming
van de schrijver en De Nieuwe Toneelbibliotheek

No part of this book may be reproduced in any
way without written permission from the writer
and De Nieuwe Toneelbibliotheek

De Nieuwe Toneelbibliotheek bestaat uit
Margreet Huizing
Connie Nijman
Ditte Pelgrom

Typografie en basis lay-out
Connie Nijman
Printwerk
Hollandtridderkerk, Ridderkerk

info@denieuwetoneelbibliotheek.nl
Postadres
De Nieuwe Toneelbibliotheek
Willem Beukelsstraat 42
1097 CT Amsterdam

Dit boekje is online te bestellen op:
www.deniuwetoneelbibliotheek.nl

ONGERIJMD

FRANK SIERA

ONGERIJMD

DE NIEUWE
TONEELBIBLIOTHEEK

11 12 13 14 15 16 17 18 19

Dit boekje
is liggend
opgemaakt
en gebonden
zodat de tekst
voor alle
negen stemmen
leesbaar is
als in elkaar
schuivende
verticale kolommen.
De bladspiegel geeft zo
het ping-pongen
der dialogen weer.

ONGERIJMD

5

1 2 3 4 5 6 7 8 9

I.

liefhebbers
wij zijn liefhebbers
wij zijn één grote groep liefhebbers
van het werk van gerrit achterberg
gerrit achterberg was een nederlandse dichter
was
want hij is overleden
spreekt voor zich
hoezo
spreekt voor zich
dichters zijn geen uitgestorven ras
nee
maar ik zei was
dat impliceert al dat hij dood
hij kan ook zijn gepensioneerd
of zich hebben laten omscholen
je wordt niet geschoold tot dichter
je wordt geboren als dichter
en gerrit achterberg werd geboren in 1905

ONGERIJMD

6

1 2 3 4 5 6 7 8 9

ja
laten we helder beginnen
overzichtelijk
chronologisch
met een zekere logica
ja
het is al zoveel om te behapstukken
verhapstukken
dat zeg ik
nee
het is behappen
of verhapstukken
we gingen helder beginnen
eenduidig en eensgezind

ja
doe jij een overzichtje
een overzichtje
uiteeraard
een samenvattinkje

ja
gerrit achterberg in een notendop
flinke notendop wordt dat

ONGERIJMD

7

1 2 3 4 5 6 7 8 9

in welke hoek
van de notendop
zal ik beginnen
familie
de categorie familie
de familie achterberg
te beginnen bij papa en mama achterberg
gerrit is de tweede zoon van hendrik en pietje
na gerrit en zijn oudere broer
krijgen hendrik en pietje nog één zoon
en vijf dochters
gerrits broers en zussen dus
gerrits vader
hendrik
is koetsier bij een kasteelheer
graaf van lynden van sandenburg
graaf van lynden van sandenburg
dat is feitelijk gezien
al geen familie meer
relaties
in de categorie relaties van achterberg
vinden we cathrien bep annie roel andere bep

ONGERIJMD

8

1 2 3 4 5 6 7 8 9

en uiteindelijk weer cathrien
nogal een uitgebreide categorie
nogal een uitgebreid netwerk
nogal wat contacten te onderhouden
woonplaatsen
gerrit is geboren in neerlangbroek
en opheusden den haag
eibergen
wacht
is hij in al deze plaatsen geboren
na zijn geboorte in neerlangbroek
heeft gerrit gewoond in opheusden
den haag eibergen neede hoonte
gestorven in leusden
je dacht ik raas doodleuk door naar de dood
dat houdt het kort en bondig en overzichtelijk
ik ben bang
dat ik het overzicht over het overzicht kwijt ben
nooit gedacht
dat je in een notendop nog kon verdwalen
collega's
gerrit werkt samen met arie en roel

ONGERIJMD

9

1 2 3 4 5 6 7 8 9

roel
die hebben we eerder gehoord
bij relaties
andere roel
door deze samenvatting
valt alles samen
niet bepaald meer te vatten
laten we het samen proberen te vatten
met zijn allen een poging wagen het te begrijpen
begin bij het begin
één chronologisch verhaal
zo moeilijk moet dat niet zijn
begin bij het begin
waar gerrit wordt geboren

ONGERIJMD

10

1 2 3 4 5 6 7 8 9

2.

het begin laat zich vinden
in neerlangbroek
hendrik en pietje
wonen in de koetsierswoning op het landgoed sandenburg
naast kasteel sandenburg
van graaf van lynden van sandenburg
de koetsierswoning is
een sierlijk wit huis
het kleine broertje van het
nog sierlijkere
nog wittere
nog kastelerige
sprookjeskasteel
de koetsierswoning is gebouwd tegen de oranjerie
allesbehalve oranje
maar wit
op het moment van gerrits geboorte
volstaat de koetsierswoning
nog prima voor de familie achterberg

ONGERIJMD

11

1 2 3 4 5 6 7 8 9

niet wetende dat er nog één zoon
en vijf dochters zullen volgen
als gerrit vijf jaar is
wordt stap één gezet
richting dat besef
bij de geboorte van gerrits zusje
gerrit kom je kijken
kom je de baby bewonderen
en hij bewondert de baby
de kleine kwetsbare kabouterklauwtjes
open ogen groot en gretig kijkend
die voor het eerst de wereld in zich opnemen
en bij al het nieuws dat ze zien
en dat is alles
verbaasd opschrikken
het minimondje
dat zich al gapend
kan opensperren
tot een oneindig groot gapend gat
klein wondertje
klein kunstwerkje
in een lijstje aan een haakje aan de muur

ONGERIJMD

12

1 2 3 4 5 6 7 8 9

zou het niet misstaan
gerrit is verbijsterd
verbouwereerd
verliefd
en dan
zegt zijn moeder liefdevol
gerritje
kleine gerrit kijkt op
verwacht een vervolg
een vraag
een opmerking
aan de blik van zijn moeder te zien
verwacht zij hetzelfde
het is even stil
ongemakkelijk stil
zelfs gerrits kleine zusje
zet haar gaap even op pauze
ze lijkt de verwarring gespannen af te wachten
gerritje
herhaalt zijn moeder
weer wacht gerrit op de vraag
we noemen haar gerritje

ONGERIJMD

I 3

1 2 3 4 5 6 7 8 9

weer even stil
eerste verwarring weg
maar tweede verwarring
groter
warriger
existentiëler
als identiteitscrises kunnen voorkomen
bij kinderen van vijf
dan verkeert kleine gerrit achterberg op dit moment
in een enorme identiteitscrisis
gerrit kijkt naar zijn zusje
alsof ze zojuist de smerigste scheet ooit heeft gelaten
opties overwegen
teveel
kan niet kiezen
hij voelt zich miskend
alsof hij in een zwart gat
alsof hij vijf jaar terug in de tijd
alsof hij met de geboorte van zijn zusje
zelf terug in de baarmoeder
dat de aandacht van zijn ouders
van hem naar zijn zusje wordt verlegd

ONGERIJMD

I 4

1 2 3 4 5 6 7 8 9

is nog tot daar aan toe
maar gerritje
gerritje
gerrit geeft gerritje een stomp
niet in de buik
of op het hoofd
maar gewoon
op haar helemaal
ze is zo klein
dat gerrits vijfjarige vuist
in één stomp
heel gerritje kan stompen
hij geeft zijn hele kleine zusje
in één keer
een iets minder hele kleine stomp
zoals je wel eens fantaseert
wat er zou gebeuren als je een pasgeboren baby zou stompen
gerrit wacht niet af
wat er zal gebeuren
hij draait om
raakt even uit zijn vijfjarige balans
verliest even zijn evenwicht

ONGERIJMD

I 5

1 2 3 4 5 6 7 8 9

alsof hij zojuist zelf is gestompt
en
balanceert
op het randje
van de bovenste traptree
en dan
dan niets
dan niets
dan is het leeg
dan is het stil
dan is het wit
of zwart
geen idee welke kleur leegte is
dan is het in ieder geval niets
einde verhaal
einde eerste poging

ONGERIJMD

I 6

1 2 3 4 5 6 7 8 9

3.

helder
tot zover te volgen
 beetje jammer van de cliffhanger
over het algemeen
 daardoor tasten we nu in het duister
goed te volgen
traphanger
gerrit hangt niet aan een cliff
gerrit hangt boven de trap
 hier en daar
 eventueel
 wat korter en bondiger
 overzichtelijker
 zonder onnodige poëtische uitwijdingen
 onverklaarbare abstracte taalkundige metaforen
 maar
 niet flauw zijn
 in de basis
 duidelijk

ONGERIJMD

17

1 2 3 4 5 6 7 8 9

gerrit was anders ook niet altijd
kort en bondig
gerrit schreef ook
abstracte onverklaarbare metaforen
gerrit was ook een onnavolgbaar taalkundig raadsel
 des te noodzakelijker
 over deze onnavolgbare man
 een navolgbaar verhaal te vertellen
 we moeten zelf geen taalkundig raadsel zijn
 we moeten structureren en systemen aanbrengen
 de taal is ook systematisch gestructureerd
 dit spoor blijven volgen
 dit niveau hooghouden
 er valt nog een heleboel te vertellen
 veel details en verwijzingen
 structuur en logica is noodzakelijk
 teneinde alle dwaalsporen en overbodige details
 weg te filteren of in een begrijpelijke context te plaatsen
 details zoals olifanten seksscènes tarzan verstoppertje spelen
 en een pistool
 noem jij dat een detail
 wat zeg je

ONGERIJMD

18

1 2 3 4 5 6 7 8 9

waarom zeg je dat
zeg ik wat
zit er een steekje bij je los
ken je de ijzeren toneelwet niet
als aan het begin van het stuk
een pistool wordt geïntroduceerd
kun je er donder op zeggen
dat die aan het einde van het stuk wordt afgevuurd

o
sorry
het is slechts een detail
noem jij dat een detail
daar zijn we toch zelf verantwoordelijk voor
ja jij bent nu verantwoordelijk voor het pistool
we zijn toch ook zelf verantwoordelijk
voor het al dan niet afvuren
van dat zojuist geïntroduceerde pistool
misschien
het zou in ieder geval nu
een behoorlijke anticlimax zijn
als dat pistool nooit afgaat
teleurstelling alom

ONGERIJMD

19

1 2 3 4 5 6 7 8 9

domper op de avond
geen waar voor je geld
mensen voelen zich bekocht
etcetera etcetera
er is geen weg meer terug
ik vind dat we behoorlijk afdwalen
voor een overzichtelijk stuk als dit
ja en dat om een detail
noem jij dat een detail
ik ben het overzicht kwijt
en ik geloof het publiek ook
een andere ijzeren toneelwet
theater bestaat pas als er publiek is
laten we rekening met ze houden
en overzicht bieden
ik zou graag terugkeren
naar de koetsierswoning
van de familie achterberg
omwille van het overzicht

ONGERIJMD

20

1 2 3 4 5 6 7 8 9

4.

in hoeverre is een koetsierswoning
nog een koetsierswoning
als de bewoner
geen koetsier meer is
door de opkomst van de auto
wordt de koets waar papa koetsier
in koetsiert
overbodig
en zijn beroep
onbenut
en zijn koetsierswoning
als identiteitscrises kunnen voorkomen
bij woningen
dan verkeert deze koetsierswoning op dit moment
in een enorme identiteitscrisis
dus
nieuw beroep
nieuwe woning
koetsier in een koetsierswoning

ONGERIJMD

21

1 2 3 4 5 6 7 8 9

boer in een boerswoning
boerderij
prachtige boerderij
ruim plek voor de acht prachtige kinderen
en meneer boer en mevrouw boerin
een boerderij zoals een boerderij eruit hoort te zien
met groene boerenweilanden
potten met planten
boerengordijntjes voor de boerenramen
en
onmisbaar
een hooiberg
zo'n goede typische
onmisbare
boerenhooiberg
klein boerenladdertje er tegenaan
zo'n boerenhooiberg
die een boerenboerderij hoort te hebben
om zichzelf rechtmatig boerderij te mogen noemen
een boerenhooiberg
waar de acht kinderen
met name de kleine vijfjarige henk

ONGERIJMD

22

1 2 3 4 5 6 7 8 9

het kleine vijfjarige broertje van inmiddels zestienjarige gerrit
met boerenliefde in spelen
ja
fstoppetje
hun beste boerenplezier te beleven
één
twee
terwijl vijfjarige henk zijn handen voor zijn ogen slaat
en geduldig de afgesproken tien tellen telt
drie
kijkt oudere broer gerrit
vluchtig de ruimte rond
fier
en kiest
de hooiberg
fijf
henkie houdt zijn vingers
stijf voor zijn ogen
want dat hoort
als je telt
met fstoppetje
zes

ONGERIJMD

23

1 2 3 4 5 6 7 8 9

maar henk is nieuwsgierig
en niet zo goed
in niet vals spelen
en spiekt
stiekem
klein kiertje tussen zijn vingers
klein spleetje tussen zijn oogleden
zefen
hij ziet
hoe gerrit het trappetje opklimt
het kleine laddertje tegen de hooiberg
acht
hij ziet
hoe mijn laatste tellen gerrit laten fsnellen
en als hij bij
negen
is
ziet hij
hoe gerrit de laatste stap wil zetten voor weg te duiken
hij ziet
hoe gerrits stap mis is
hij ziet

ONGERIJMD

24

1 2 3 4 5 6 7 8 9

hoe zijn foet naar beneden zwaait
hij ziet
hoe gerrit zijn eefwicht fliest
als evenwicht iets was dat je daadwerkelijk kon verliezen
dan glipte het nu uit gerrits handen
en waaide weg
met de wind mee

en dan

dan niets

dan niets

dan leeg
dan stil
dan wit
of zwart
dan niets
einde verhaal

ONGERIJMD

25

1 2 3 4 5 6 7 8 9

5.

weer zo'n cliffhanger

traphanger
laten we
voor het overzicht
en het begrip
nog even benoemen
dat gerrit dichter was

dat is al benoemd

benadrukken
het gaat er zo weinig over
vertel

wat

je wilt vertellen
over zijn dichterschap
gerrit is één van 's neerlands bekendste dichters

dichters zijn over het algemeen niet heel bekend

dus dat hij één van de bekendste is
dat wil wat zeggen

nee juist niet

ONGERIJMD

26

1 2 3 4 5 6 7 8 9

jawel

nee

hij is één van de bekendste
maar over het algemeen zijn ze niet bekend
dus ondanks zijn bekendheid
zijn weinig mensen met hem bekend

in ieder geval
27 dichtbundels
de pinkster
amsterdamse poëzie
en p c hooftprijs
nogmaals de amsterdamse poëzieprijs
en de constantijn huygensprijs voor zijn gehele oeuvre

ja

maar staat nu vooral bekend
om zijn psychotische karakter
zijn opnames in psychiatrische inrichtingen

maar gerrit werd geboren als dichter
niet als psychoot

ik denk allebei

gerrit werd geboren als psychotisch dichter

dichterlijke psychoot

ONGERIJMD

27

1 2 3 4 5 6 7 8 9

voordat we weer afdwalen
wil ik toch nog graag even mijn punt maken
gerrit was een dichter
een taalkunstenaar
een taalgoochelaar
wat hij met taal kon
dat kunnen maar weinigen
gerrit koppelde woorden aan elkaar
koppelde betekenissen los van elkaar
smeedde brouwsels van zinnen
knutselde ingenieuze kunstwerken van taal

ONGERIJMD

28

1 2 3 4 5 6 7 8 9

oké
is alles benoemd
dat benoemd moest worden

ja

ja

kunnen we weer terug
naar de heer achterberg zelf

ja

die staat namelijk te popelen
om op te groeien

ONGERIJMD

31

1 2 3 4 5 6 7 8 9

7.

niet alleen gerrit is inmiddels negentien jaar
ook zijn hormonen
de voorzichtig ontluikende seksualiteit inmiddels ver voorbij
staan na negentien jaar te popelen zijn kleine lijf uit te mogen

cathrien
cathrien cathrien

lieve

cathrien

een betere naam voor dit wonderschone meisje

van puur plezier

bestaat er niet

zij is cathrien

ik ben jan klaasen

dat is wat gerrit denkt

dit poppetje

uit de poppenkast lokken

tot de poppen aan het dansen

precies dat

is wat gerrit denkt

ONGERIJMD

32

1 2 3 4 5 6 7 8 9

tot overmaat van liefde
werkt cathrien ook nog in een boekenwinkel
schoonheid omringd door schoonheid
hoe gelukkig kan pril liefdesgeluk zijn
de boekenwinkel kende nog nooit zulke goede tijden
de boeken gaan over de toonbank
als nooit tevoren
als warme broodjes

niet alleen voor de verkoop
ook voor de ruimte
de toonbank wordt opeens gebruikt
voor hele andere dingen
dan literatuur
alhoewel
in het geval van gerrit
worden alle zweetdruppels
op de bovenlip van cathrien
omgetoverd tot pure poëzie

met weinig regel en weinig maat
maar wel regelmatig
staan de hoge boekenkasten
te trillen op hun grondvesten

ONGERIJMD

33

1 2 3 4 5 6 7 8 9

de klassieke werken en grootse schrijvers
zijn stille getuigen
van die zwoele zweetdruppels
ook wanneer die zweetdruppels niet zwoel zijn
maar slechts zwetend van tegenzin
zwoegend zwichtend zwelgend in onwil
passieloze passie op de toonbank van de boekenwinkel
als gerrit dit zou omtoveren tot pure poëzie
zou dat uit niet veel meer bestaan dan de letters
p i k i n k u t
zo poëtisch is de poëzie op de toonbank van de boekenwinkel
jan klaasen bezit weinig gevoel voor subtiliteit
maar dat valt in het niets
bij de agressie waarmee gerrit zijn cathrien
als warm broodje over de toonbank smijt

dan
is plots
naast de kassa
ook de maat vol
de poppenkast over
cathrien maakt een pijnlijk eind
aan het prille liefdesgeluk

ONGERIJMD

34

1 2 3 4 5 6 7 8 9

natuurlijk slechts een poging
dat liefdesgeluk
alleen nog maar gelukkiger te maken
liefdevoller
afstoten betekent aantrekken
een eeuwenoud mechanisme van de liefde
we hadden het over dat taalsysteem
nee
we hadden het over een eeuwenoud mechanisme van de liefde
dat taalsysteem
waarin olifant verwijst naar grote grijze slurfdrager

mafklapper

met alle verbindingen en afspraken
het heeft iets weg van mensen
en hun relaties
ook de relatie tussen de ene
en de andere mens
is willekeurig
omdat ze elkaar toevallig zijn tegengekomen
of omdat dat nu eenmaal zo is afgesproken
of ontstaan
en al die menselijke relaties

ONGERIJMD

35

1 2 3 4 5 6 7 8 9

en verbindingen
en bijbehorende afspraken
vormen één groot menselijk systeem
een sociaal netwerk
dus gerrit probeert
zijn panische liefdesverdriet
krampachtig om te toveren
tot weloverwogen zorgvuldig gekozen woorden
in doordachte metaforen
op poëtisch papier
wat nu
als je systeem uit elkaar valt
als de verbindingen verbreken of vervagen
als je de afspraken verandert of vergeet
als de betekenaar niet meer naar het betekende verwijst
als mafklapper niet meer grote grijze slurfdrager betekent
maar gewoon een betekenisloos woord zou zijn
dat klinkt als mafklapper
als de taal zijn betekenis verliest
als de menselijke verbindingen vervagen
als je sociale netwerk uit elkaar valt
als je vergeet met wie je een afspraak hebt

ONGERIJMD

36

1 2 3 4 5 6 7 8 9

als je vergeet met wie je verbonden bent
als je vergeet welke menselijke reactie
bij welke sociale afspraak hoort
wat dan

dat is volgens mij wat een psychose is
dat is volgens mij wat gerrit ervaart
dat is volgens mij waardoor gerrit zo'n begenadigd dichter is
dat is volgens mij waardoor
dat loskoppelen en aan elkaar smeden waar jij het over hebt
dat op ingenieuze wijze taalkunstwerken brouwen dat hij doet
het op onnavolgbare wijze verbindingen leggen
binnen zijn mogelijkheden ligt

dus terwijl gerrit probeert
zijn pure verdriet om te toveren tot pure poëzie
maakt zijn hoofd opeens een rationele klik
opeens ziet hij helderheid
in deze dichte mist van onduidelijke gevoelens
het einde maken aan de relatie
is uiteraard slechts een manier
om deze nieuw leven in te blazen
natuurlijk

duidelijk

ONGERIJMD

37

1 2 3 4 5 6 7 8 9

vanzelfsprekend

uiteraard
logisch

wat anders
dat hij dat niet eerder heeft gezien
hoe kan hij dat gemist hebben
die cathrien
die charmante cathrien
die romantische cathrien
die briljante cathrien
als iemand hier vanuit haar liefdevolle hart
met overtuiging over heeft nagedacht
dan is het zijn eigen cathrien wel
dus vervuld van liefde
met de romantiek in zijn kop
en de passie in zijn lijf
gaat hij bij manesijn op weg
om zijn geliefde een bezoekje te brengen
via het dak van haar ouderlijk huis
zo haar slaapkamerraam binnen
als een hedendaagse romeo
zijn eigen julia op te zoeken

ONGERIJMD

38

1 2 3 4 5 6 7 8 9
gehuld in zijn mooiste pak
dat is het plan
het ultieme liefdesplan
met een pistool in zijn jaszak
dat wel
want je weet maar nooit
in het licht van een blauwe maan
die nog steeds helder schijnt
in gerrits hoofd
sluipt hij de tuin in
verwacht cathrien te horen
vanaf haar slaapkamerbalkon
o gerrit o gerrit
dan had hij geantwoord
o cathrien o cathrien
als ware het een ware serenade
zou hij dan een gedicht hebben voorgedragen
maar bij gebrek aan initiatief van haar kant
klimt hij via de regenpijp het dak op
die paar kleerscheuren
die hij daarbij oploopt
deren niet

ONGERIJMD

39

1 2 3 4 5 6 7 8 9
ze staan symbool
voor de romantische moeite
die hij in zijn relatie steekt
hij hijst zich aan de dakgoot omhoog
klautert
behendig als een kat
over de dakpannen
en als een ware tarzan
spant hij zijn spieren
gooit hij zijn dichterlijke charmes in de strijd
zijn dichterlijke lokken achterover
en zijn dichterlijke zelf door het slaapkamerraam
waar hij verwacht
een jonge tengere bloedmooie boekenwinkelmedewerkster aan te treffen
zijn eigen jane
in plaats daarvan
treft hij zijn eigen johan
een grote forse man
met uitgezakte buik
die iets minder romantisch uit zijn ogen kijkt
dan gerrit zich had voorgesteld
deze johan kan gerrit natuurlijk niets maken

ONGERIJMD

40

1 2 3 4 5 6 7 8 9
gerrit heeft tenslotte voor je weet maar nooit
een pistool op zak
ware het niet dat deze onverwachte ontmoeting
met de vader van cathrien
gerrit zo verrast
dat hij even uit het veld geslagen is
net lang genoeg
om even later
uit het raam geslagen te worden

en terwijl het pistool uit zijn jaszak valt
valt gerrit uit het raam
en de rest

de rest valt
niet uit te leggen
de rest is niets
de rest is leeg
stil

stil

wit

wit

of zwart

of zwart

ONGERIJMD

41

1 2 3 4 5 6 7 8 9
de rest is niets
niets
einde verhaal
einde

ONGERIJMD

42

1 2 3 4 5 6 7 8 9

8.

hij heeft last van echolalie
hij heeft last van echolalie
echolalie is het dwangmatig herhalen
echolalie is het dwangmatig herhalen
echolalie is het dwangmatig herhalen
van zinnen van je gesprekspartner
van zinnen van je gesprekspartner
van zinnen van je gesprekspartner
dat zei ik niet
dat zei ik niet
dat zei je wel
dat zei je wel
dat zei je wel
precies
ook heeft gerrit last van palilalie
waar heeft hij last van
palilalie
hoe heet dat
palilalie

ONGERIJMD

43

1 2 3 4 5 6 7 8 9

en wat is dat
het dwangmatig herhalen van je eigen zinnen
wat zei je
het dwangmatig herhalen van je eigen zinnen
sorry wat zei je dat het was
het dwangmatig herhalen van
glossolalie
heeft hij ook last van
oftewel tongentaal
wat is dat
rak zugger maftinktom
maas zelp lukko bukko stampa stonk
wat zeg je
dastiep lamjorgbas
zester magmogmenie brauwt
ik ben het overzicht kwijt
ik geloof niet dat hier nog enige structuur
of verbinding te achterhalen is
ik vind het wel poëtisch
zanka topie ruggebros
vlanter pos zevertie jojo
mik mooi hoezak zimbalkoe ik ak ekko

ONGERIJMD

44

1 2 3 4 5 6 7 8 9

ik dacht dat jullie van plan waren
een navolgbaar verhaal te vertellen
we leggen uit

gie ga fappie

stop

stop

hij heeft last van een gedachtenstop

het gevoel dat plotseling

als donderslag bij heldere hemel

of nee

eerder heldere hemel bij donderslag

zijn gedachten volledig stil liggen

hij denkt niets

dat is geen symptoom van psychose

dat heet een schrijversblok

een fenomeen dat iedere schrijver kent

een gebrek aan inspiratie

het onvermogen te schrijven

nee

een volledige gedachtenstop

hoe kan dat

je denkt altijd iets

ONGERIJMD

45

1 2 3 4 5 6 7 8 9

denk niet aan een roze olifant

wat zeg je

dat je vooral heel hard niet

aan een roze olifant moet denken

mafklapper

denk niet aan een roze mafklapper

ik denk nu

aan

een roze mafklapper

we denken nu allemaal aan

een roze mafklapper

zie je

het kan niet

je kan niet niet denken

als je slaapt

droom je altijd

je herinnert je je dromen alleen niet altijd

zou het niet ook zo bij gerrit kunnen zijn

hij denkt wel

maar herinnert zich zijn gedachten niet

herinneren is niet het goede woord

herkennen

ONGERIJMD

46

1 2 3 4 5 6 7 8 9
hij denkt wel
maar herkent zijn gedachten niet
hij heeft niet door dat het gedachten zijn
wat zijn het dan
gedachten
hij herkent ze alleen niet als zodanig
wat denkt hij dan dat het zijn
wat zou een gedachte anders kunnen zijn
dan een gedachte
werkelijkheid
stemmen
andere mensen

ONGERIJMD

47

1 2 3 4 5 6 7 8 9

9.

andere mensen
stemmen die hem oproepen
oproepen voor dienstplicht
stemmen die hem oproepen zich te melden
bij het zestiende regiment infanterie
het zestiende regionale wat
het zestiende regiment infanterie
terwijl andere stemmen
zoals vreemde gedachten
die hij niet als zodanig herkent
door zijn hoofd praten
op het moment dat hij gekeurd wordt
voor het zestiende regiment infanterie
het zestiende regiment infanterie
het zestiende regiment olifanterie
het zestiende regiment maffklapperie
tot de orde
tot uw orders
tot uw orders

ONGERIJMD

48

1 2 3 4 5 6 7 8 9
waar komen die extra rolletjes bep vandaan
nee zo kun je dat niet vragen
waarom niet
er zijn sociale conventies
bepaalde afspraken
waar je je aan houdt
al helemaal
in een relatie
zo kun je dat niet vragen
toch vraag ik het zo
nee dat kan niet
het is een vrouw
gerrit is niet per se de subtielste van ons allemaal
weet ik
maar wel zorgvuldig in zijn woordkeuze
bep
ja gerrit
hoe kom je zo dik
nee
vadsig
nee
mollig

ONGERIJMD

51

1 2 3 4 5 6 7 8 9
nee
moddervet
nee
anders
ja
bep
ja gerrit
wat zie je er anders uit
wat leuk
dat je dat ziet
ik ben naar de kapper geweest
nee
dan moet ze ook eerlijk antwoorden
ik heb een nieuwe jurk
nee
ik ben iemand anders
nee
bep
ja gerrit
zie je wel
ze is het wel
wat zie je er anders uit

ONGERIJMD

52

1 2 3 4 5 6 7 8 9

ja gerrit
dat kan kloppen
ik ben zwanger

ja

nee

wat nee

wat nee

ze moet wel eerlijk zijn

ze is eerlijk

ik ben eerlijk

ben je eerlijk

ja

ik dacht

dat we een overzichtelijk verhaal gingen vertellen

dit is overzichtelijk

bep is zwanger

punt

nee

ze is niet zwanger

jawel

dat zie je toch

nou ja

ONGERIJMD

53

1 2 3 4 5 6 7 8 9

aan bep

dat ziet gerrit toch aan bep

zie je dat niet aan me gerrit

jawel

ze is niet zwanger

wat is ze dan

gewoon dik

dat kun je niet zeggen

wel als het zo is

bep

ja gerrit

en gerrit slaat bep

wat

au

hij slaat

en schopt

waarom

omdat ze zwanger is

ze is niet zwanger

van de verwarring

ja ik zou hier ook van gaan slaan

bep is overstuurd

ONGERIJMD

54

1 2 3 4 5 6 7 8 9
nee over tijd
allebei

ze vlucht weg van gerrit
ver weg van gerrit
maar de wanhoop nabij
als ze iets niet durft te komen
is het hem onder ogen
uitmaken is geen optie
hij is de vader van haar kind
ze is niet zwanger
ze heeft geen kind
hij wordt geen vader
wat is dan die dikke buik
wat is dan dat schoppen in haar buik
wat is dan dat misselijke gevoel
steen in haar maag
brok in haar keel
boze vlinders in haar buik
en walging
ze is
niet zwanger
ze is gekwetst

ONGERIJMD

55

1 2 3 4 5 6 7 8 9
was verliefd nu verlept
nu er geen kind in haar buik zit
hoeft gerrit niet in haar hart
kind eruit relatie uit
zo gezegd zo gedaan
alsof ze abortus heeft gepleegd
op de relatie
zit bep die avond
als verdoofd thuis op de bank
gerrit
voelt zich
alsof hij zojuist zelf is geaborteerd
de moeder van zijn kind
ze is niet zwanger
toch voelt het zo
heeft hem uit haar leven geschrapt
en vervolgens zijn kind uit zijn leven
als identiteitscrises konden voorkomen
bij niet bestaande kinderen
dan verkeert hun niet bestaande kind op dit moment
in een enorme identiteitscrisis
en de moeder ook

ONGERIJMD

56

1 2 3 4 5 6 7 8 9
en de vader ook
en de geliefden
hij voelt een enorme agressie groeien in zijn buik
liefdevol als hij is
geleerd hebbende van zijn fouten
weet hij dat fysiek geweld
hem enkel verder van zijn doel brengt
als een bezeten baby
raast de woede door zijn lijf
zo rustig mogelijk
met ogen vol vuur
met liefde in zijn hart
weegt hij zijn woorden af
hoe breng ik dit handig
hoe zeg ik dit zorgvuldig
hoe praat ik haar terug bij mij
hoe ros ik haar zo hard op haar smoel
dat ze uit pure doodsangst bij me terugkomt
lieve lieve bep
en hij laat een pistool in zijn broekzak glijden
en belt een taxichauffeur
geeft de bestemming door

ONGERIJMD

57

1 2 3 4 5 6 7 8 9
op naar verzoening
op naar vergelding
en gerrit zit met gebalde vuisten
en gebalde agressie in zijn buik
op de achterbank
van de taxi
waarvan de taxichauffeur
zo nu en dan zorgelijk
in zijn achteruitkijkspiegel achteruitkijkt
meneer de taxichauffeur
vertrouwt meneer achterberg op de achterbank niet
besluit zijn zorgen en zijn wagen te parkeren
en belt de politie
waarop een arrestatie volgt
meneer achterberg
u bent gearresteerd
en een diagnose
zielsziekte
en een uitspraak
ontoerekeningsvatbaar

ONGERIJMD

58

1 2 3 4 5 6 7 8 9

IO.

ontoerekeningsvatbaarheid
niet vatbaar voor de rekening
valt de rekening je niet toe te rekenen
ik probeer even een verbinding te leggen
tussen de betekenaar
en het betekende
zijn er andere elementen
waarmee rekening gehouden moet
en zo ja
welke
welke elementen zorgen ervoor
dat iemand zo niet in zijn element is
dat hij niet meer vatbaar is voor rede
welk verdriet
welke woede
welke gekte
schakelt je verantwoordelijkheid uit
welke jaloezie
welke hysterie

ONGERIJMD

59

1 2 3 4 5 6 7 8 9

verknoopt je hersenen nog meer dan ze al verknoopt zijn
wanneer vindt kortsluiting plaats
en hoe
en waarom
als ik ergens op vertrouwen
dan is het mijn eigen vertrouwen
als ik iets denk te kunnen vertrouwen
dan is het mijn eigen denken
als ik iets denk niet te hoeven verdenken
dan zijn het mijn hersenen
mijn goed gezonde geest
is mijn wapenfeit
mijn leven draait niet om mijn prachtige sportlichaam
mijn leven draait niet om mijn spitsvondige humor
mijn leven draait niet om mijn smaakgevoelige papillen
mijn leven draait niet om mijn baarmoederlijke behoeftes
mijn leven draait om mijn gezonde verstand
mijn hersenen die kunnen denken
en verbanden leggen
en oplossen en ontwarren en verwarren
en taal produceren
en woorden bedenken

ONGERIJMD

60

1 2 3 4 5 6 7 8 9

die samen zinnen vormen
die samen teksten schrijven
die samen boeken vullen
die samen carrières vormen
 mijn leven draait om rede
 mijn leven draait om intellect
 alles verpakt in uitgedachte letters
 weloverwogen keuzes
 goedgeformuleerde gedachtes
 mijn hersenpan is de fabriek
 als die fabriek staakt
 of hapert
geen verbindingen meer kan leggen
 of illegale gassen uitstoot
 of stiekem andere producten produceert
andere verbindingen legt
 dan in het protocol geprotocolleerd wordt
 dan zakt mijn industrie in elkaar
 dan valt er weinig meer te brouwen
 van de onbetrouwbare letters die ik schrijf
 en de woorden die ik uitspreek
dan is het overzicht zoek

ONGERIJMD

61

1 2 3 4 5 6 7 8 9

tegelijkertijd
hoe kan ik gestraft worden
voor iets dat zich afspeelt in een fabriek
waar ik geen controle over heb
regelmatig probeer ik me met de gang van zaken te bemoeien
maar zodra ik de fabriek zijn gang laat gaan
zijn de producten op het moment dat ik ze uit de verpakking haal
mijn woorden
mijn verbindingen
mijn keuzes
 zo anders dan hoe ik ze bedoeld had
 geen weg meer terug
 grondstoffen gebruikt
 proces in werking getreden
 machines draaien en ratelen
 pompen pompen
 schappen worden gevuld
 met wat nu eenmaal uit mijn hersenfabriek komt
 soms word ik geprezen om de producten
 waarmee de schappen gevuld worden
waarmee mijn boeken gevuld zijn
 maar in hoeverre is deze lof terecht

ONGERIJMD

62

1 2 3 4 5 6 7 8 9
als ik zelf geen invloed op die producten heb
en we kunnen deze fabriek een rekening sturen
voor het leveren van de verkeerde producten
maar de fabriek is leeg
het geld is op
de materialen gebruikt
de grondstoffen verwerkt
een rekening zou de fabriek
en daarmee de industrie
alleen nog maar verder te gronde richten
deze fabriek is niet vatbaar
voor een toegestuurde rekening
of de rekening nu bestaat uit straf of lof
deze fabriek is ontoerekeningsvatbaar

ONGERIJMD

63

1 2 3 4 5 6 7 8 9

II.

liefde leidt niet altijd tot inspiratie
als hij 27 is
ontmoet gerrit annie
op niet bepaald de meest romantische plek ter aarde
de psychiatrisch-neurologische kliniek
van het academisch ziekenhuis te utrecht
met gerrit in de rol van patiënt
en annie in de rol van verpleegster
deze plek
en deze romance
leveren geen gedichten op
een gedachtenstop
een gedichtenstop
als je ontoerekeningsvatbaar bent
wie is dan wel vatbaar voor de rekening
is dat de persoon die bij je is
als die persoon wel toerekeningsvatbaar is
in het geval van gerrit
is dat de taxichauffeur

ONGERIJMD

64

1 2 3 4 5 6 7 8 9

die heeft gerrit aangegeven
en dus iets desastreus voorkomen
hij is vatbaar voor de rekening
en verdient dus alle lof

als gerrit de kliniek verlaat
om te vertrekken naar de volgende kliniek
houdt de romance met annie stand
maar de schrijfstop niet
terwijl gerrit verplaatst van kliniek naar pension
naar ziekenhuis

naar gezinsverpleging
komt zijn schrijfproductiviteit weer langzaam op gang
terwijl er binnen die klinieken
weinig sprake is
van dichtelijke vrijheid

theater bestaat alleen
als er een publiek is
de ijzeren toneelwet

publiek is er
al een tijdje

dat betekent dus
dat zij medeverantwoordelijk zijn

ONGERIJMD

65

1 2 3 4 5 6 7 8 9

voor wat wij hier laten gebeuren
zij zijn vatbaar voor de rekening

gelukkig
verloopt het vooralsnog
vrij vlekkeloos
en overzichtelijk

het kan nooit lang goed gaan
gerrit is een mafklapper in een porseleinkast
wij zijn mafklappers in een porseleinkast
voor je het weet slaan wij met onze grijze slurf
iets onherstelbaar kapot
doen wij iets onherroepelijk fout
zeggen we iets onvergeeflijks
gevaar zit in een klein hoekje
en een notendop is al niet zo groot

de schrijfproductiviteit komt op gang
maar de carrière wil nog niet echt vlotten
aan de andere kant
als we toch al weten dat dat gaat gebeuren

het uiteenvallen van een systeem
is misschien even schrikken
maar het biedt ook ruimte

ONGERIJMD

66

1 2 3 4 5 6 7 8 9

voor nieuwe ideeën
nieuwe mogelijkheden
inspiratie

zansparilli maartoto tik
watoest en froest
pimpalia wi pompolio

winkerdink
pot prijn pizi linkelfonk

gerrits prestaties op onderwijsgebied
laten flink te wensen over

tegelijkertijd

en met zijn gedichten
verdient hij wel veel lof

als alles mogelijk is

maar nog weinig geld

raak je lamgeslagen

en is van inspiratie

juist geen sprake

sja sja mino brastak

dus verruult gerrit zijn baan als docent

voor een baan als landbouwcrisisambtenaar

maar van een inspiratiecrisis

ONGERIJMD

67

1 2 3 4 5 6 7 8 9

nooit gedacht

wempel post po po

ento graviast min mos

dat ik ooit jan klaasen

tarzan en romeo

in één man zou ontmoeten

woek woel pek dek

rektektikkie

oeioeioeioeioei

en dat hij onweerstaanbaar zou zijn

gingen wij niet ons best doen

samen één logisch verhaal te vertellen

helder gestructureerd

laten we ons richten op gerrit

terwijl hij een relatie heeft met annie

trekt hij in bij hospita roel

en dochter bep

en vergeet voor het gemak

zijn relatie met annie

wat

laten we niet gelijk oordelen

laten we niet gelijk uitspraken doen

ONGERIJMD

68

1 2 3 4 5 6 7 8 9

laten we proberen gerrit te begrijpen
laten we één logisch verhaal vertellen

ONGERIJMD

69

1 2 3 4 5 6 7 8 9

I2.

het kan zo logisch lijken
hij is inmiddels 32 jaar oud
ze komt hem ontbijt op bed brengen
glaasje jus d'orange warm croissantje kopje koffie
hij hoort haar de trap op lopen
de kopjes en bordjes rinkelend op het dienblad

bijzonder hoe je
als je langere tijd met mensen in een huis woont
die mensen gaat herkennen aan het geluid
van hun voetstappen
de kopjes rinkelen dichterbij
je kans grijpen
nu je kans grijpen
ze is alleen
ze komt je niet voor niets ontbijt brengen
op bed nota bene
en hij trekt zijn shirt uit
het is het enige dat hij kan bedenken
dat haar niet onmiddellijk zal afschrikken

ONGERIJMD

70

1 2 3 4 5 6 7 8 9

waarbij hij niet weer die eeuwige woorden hoeft te gebruiken
die eeuwige afgezaagde verwarrende woorden
die komen later wel
waarbij hij haar niet vast hoeft te grijpen
of aan hoeft te raken

het is niet fysiek
het is niet verbaal
en toch zal ze de hint begrijpen

shirt uit
rinkeldekinkel
deur zwaait open

bep in de deuropening

gerrit op zijn bed
ontbloot bovenlijf

ontbloot bovenlijf

rinkeldekinkeldekinkeldekinkel

koffie

over de vloer

kopjes

in scherven

ze begrijpt de hint niet
of ze begrijpt de hint wel

ONGERIJMD

71

1 2 3 4 5 6 7 8 9

maar ze vindt het geen leuke hint

dan maar verbaal
niet schrikken bep
ik dacht
ik dacht misschien kunnen we samen
en fysiek tegelijk

hij grijpt haar vast

om te troosten

maar bep schrikt nog meer

het croissantje dat ze nog vasthoudt
duwt ze in zijn gezicht
hij is vastbesloten
deze ene kans niet voorbij te laten gaan
dan maar zonder ontbijt

of met ontbijt
maar dan in je gezicht
in plaats van in je mond

maar het gestommel boven
trekt de aandacht van roel
beps moeder

en gerrit herkent roels voetstappen
op de trap

ONGERIJMD

72

1 2 3 4 5 6 7 8 9

roel zal niet begrijpen wat ze ziet
een voetstap op de trap
roel zal niet begrijpen dat bep schrok
en dat hij haar troostte
maar dat bep dat dan weer niet begreep
en begon te slaan
en dat gerrit begon te kalmeren
nog een voetstap op de trap
heel kalm bep begon te kalmeren
en dat hij er ook niets aan kan doen
dat hij toen een keiharde stijve pik in zijn pyjamabroek kreeg
de bovenste traptree
hij herkent het gekraak
bep zal dat niet begrijpen
ze zal het veroordelen
en dat is wel het laatste dat gerrit nu kan gebruiken
een oordeel
hij moet het oordeel voor zijn
hij moet het oordeel voor zijn
en tussen de croissantjes
en scherven
en koffie en verse jus d'orange

ONGERIJMD

73

1 2 3 4 5 6 7 8 9

als de deur voor de tweede keer die ochtend openvliegt
en het gezicht van hospita roel verschijnt
benieuwd naar de oorsprong van het gestommel
maar vooral ook naar de oorsprong
van die heerlijke geur
van verse croissantjes
schiet hij roel dood
midden in het gezicht
midden in het ontbijt
schiet gerrit roel dood
en bep gewond
hij is het oordeel voor geweest
een ander oordeel zal nu snel volgen
nu zullen de woorden komen

ONGERIJMD

74

1 2 3 4 5 6 7 8 9

I 3.

gerrit is vijf jaar
en balanceert
op het randje
van de bovenste traptree

gerrit is zestien
en zijn evenwicht
is net uit zijn handen geglipt
en met de wind weggewaaid

gerrit is negentien jaar oud
en valt over de rand
van het venster
van het raamkozijn
van zijn ex-geliefde
naar buiten

gerrit is 32
als hij het pistool
dat hij al regelmatig binnen handbereik had
afvuurt in het gezicht van zijn hospita

gerrit is vijf jaar

ONGERIJMD

75

1 2 3 4 5 6 7 8 9

en verliest zijn evenwicht

hij verliest zijn evenwicht
hij verliest zijn evenwicht

gerrit is 32
en verliest zijn evenwicht

gerrit valt van de trap

hij valt van de trap
hij valt uit het raam

hij heeft zojuist
zijn hospita van de trap geschoten

hij valt van het boerenladdertje
en smakt met zijn gezicht
tegen de stenen vloer

nog verwonderd
door de verwondering van gerritje
en met name van haar naam
rolt gerrit van de trap van de koetsierswoning
een kleine woning dus een kleine trap
maar hoog genoeg
om gerrit bewusteloos te krijgen

terwijl de maan nog steeds blauw schijnt
is de helderheid in gerrits hoofd ver te zoeken

ONGERIJMD

76

1 2 3 4 5 6 7 8 9
als hij metershoog naar beneden valt
en in de tuin van cathrien belandt
gerrit smakt tegen de stenen vloer
en henkie zegt tien
en in plaats van wie niet weg is is gezien
ziet en zegt henkie niets meer
hij knijpt zijn ogen dicht
geen kiertjes of spleetjes meer
niet valsspelen
helemaal niet meer spelen

vijfjarige gerrit
valt van de trap
en is vier dagen bewusteloos
vier dagen
om alles op een rijtje te krijgen
een helder overzichtelijk rijtje
gerrit belandt in het gras
maar ondanks het groene gras
is de bodem toch nog hard genoeg
om hem tegen het gras bewusteloos te krijgen
helemaal als hij in dat gras
ook nog te grazen wordt genomen

ONGERIJMD

77

1 2 3 4 5 6 7 8 9
door de twee broers van cathrien
henkie hoort hoe gerrit ligt
kreunend kermend
hendrik
pietje
rijk
gerrit
en gerritje
de rest is niets
kirrend
krakend
leeg
gerrit
en stil
en gerritje
nog nooit heeft iemand zo effectief verstoppertje gespeeld
einde verhaal

ONGERIJMD

78

1 2 3 4 5 6 7 8 9

I4.

in de strijd tegen de chaos
en het streven naar overzicht
is het onmogelijk
de chaos te vermijden
onnodig zelfs
systematische structuren zijn strak en streng
chaos biedt ruimte voor poëzie
ik ontdek anders weinig poëtisch
in een brute moord

gerrits gedichten
gaan over bijna niets anders
dan moord en dood
neem jij zijn poëzie nog serieus
ik vertrouw zijn gedichten niet meer
ik vertrouw mijn eigen verhaal niet meer
ik vertrouw mijn eigen hoofd niet eens meer
of de rekening nu uit lof of straf bestaat
wij zijn liefhebbers van gerrit achterberg
wij zijn ontoerekeningsvatbaar

ONGERIJMD

79

1 2 3 4 5 6 7 8 9

dus wie is er nu verantwoordelijk
voor de moord
die hier zojuist heeft plaatsgevonden

ONGERIJMD

80

Deze tekst is één van de drie gekozen teksten van
Verse Tekst 2016, de open inzending van het (nog)
ongespeelde stuk. Verse Tekst wordt sinds 2005
georganiseerd door Platform Theaterauteurs, een
van de schrijfororganisaties waaruit De Nieuwe
Toneelbibliotheek is voortgekomen

www.versetekst.nl

- # 326 Frank Siera
ONGERIJMD
- # 325 Magne van den Berg
Im Bett meines Vaters (umständelhalber) [DE/NL]
- # 324 Magne van den Berg
Im Bett meines Vaters (umständelhalber) [DE]
- # 323 Casper Vandeputte
Fit to fly
- # 322 Rik van den Bos
Q@A
- # 321 Jibbe Willems
Dijkdrift (libretto)
- # 320 Christophe Aussems & Els Theunis
Vuur
- # 319 Frank Siera
STRANDT
- # 318 Compagnie de Koe
Le Relèvement de l'Occident (vertaling Martine Bom – FR)
- # 317 Compagnie de Koe
Beckett Boulevard
- # 316 Helmer Woudenberg
Landverrader
- # 315 M. Sluysmans, J. Veldman, V. van Warmerdam
Not the Tommy Cooper Story
- # 314 Frank Wedekind
Lulu (vertaling Marcel Otten)
- # 313 Magne van den Berg
Ik speel geen Medea
- # 312 Sara van Gennip
Godenzoon
- # 311 Thomas Bernhard
Een feest voor Boris (vert. S. Nouws, R. Schumacher)
- # 310 Rik van den Bos
Een coming of age voor bejaarden
- # 309 Hannah van Wieringen
De wand (boekbewerking)
- # 308 Romke Toering
Thuisfront / Thuisfront (Fries / NL)
- # 307 Romke Toering
Thuisfront (Fries)
- # 306 Romke Toering
Thuisfront
- # 305 Ira Judkovskaja

Kijk voor een volledig overzicht op:

Frank Siera (Katwijk, 1989) is schrijver en regisseur. Hij studeerde in 2012 af aan de Regie-opleiding van de Toneelacademie Maastricht met het zelfgeschreven *SPRAAKWATER*. Sindsdien schreef hij o.a. voor de Veenfabriek, mugmetdegoudentand, het Schrijversgevang, De Kosmonaut en De Queeste en zijn eigen muziektheatercollectief KASSETT. Naast de regie van zijn eigen teksten, regisseert hij ook (nieuw) repertoire of schrijft voor andere regisseurs.

Toneelwerk

DUBIO – 2016
*STRANDT** – 2016
WILDZANG – 2016
*ZELFZUCHT** – 2015
KLOPJACHT – 2015
SLOTSTUK – 2015
ONGERIJMD – 2015
SKRIK – 2014
*STEREO** – 2013
*SPRAAKWATER** – 2012

*Deze teksten verschenen eerder in de reeks van De Nieuwe Toneelbibliotheek (#152, 176, 285, 319)

De Nieuwe Toneelbibliotheek geeft sinds 2009 toneelteksten en vertalingen uit van Vlaamse en Nederlandse hand. De bibliotheek groeit gestaag. De zakboekjes zijn te koop op de website, in boekwinkels, in theaters en uit een boekjesautomaat, maar goedkoper nog via een *abonnement*.

Een abonnement is te bestellen op:

www.denieuwetoneelbibliotheek.nl

www.denieuwetoneelbibliotheek.nl

- # 305 Ira Judkovskaja
'n Mooie dag
- # 304 Ira Judkovskaja
Grün
- # 303 Kees Roorda
De Wouden
- # 302 Jeroen van den Berg
Breekbaar
- # 301 Judith Herzberg – De Theatertroep
Hoe echt is echt echt
- # 300 Herman Heijermans
Op hoop van zegen
- # 299 Tine van Aerschot
When in doubt, duck
- # 298 Rob de Graaf
Stripverhaal
- # 297 Hof van Eede
Paradis
- # 296 Nikolaj Gogol
De Revisor (vert. Maaïke van Rijn)
- # 295 Stijn Devillé
Hoop (boek drie)
- # 294 M.A. Boelgakov (bewr door A. Pringels)
De meester en Margarita
- # 293 Ger Thijs
Nachtvlucht
- # 292 Jibbe Willems
Iets van Troost
- # 291 Rob de Graaf
Queens
- # 290 Erik Ward Geerlings
zwart/zwart
- # 289 Bruno Mistiaen
Mijn geld is op
- # 288 Freck Mariën
Wachten en andere heldendaden
- # 287 BOC.
GOD.
- # 286 Joeri Vos
Fresh Young Gods
- # 285 Frank Siera
ZELFZUCHT
- # 284 Frank Wedekind
Franciska (vertaling Marcel Otten)
- # 283 Arne Lygne
Niets van mij (vertaling Ludwieg Dierinckx/Alain Pringels)